

Τιμητική εκδήλωση για τον καθ. Γεώργιο Βέν

Με εγκαίνια του νέου κταρίου του Τμήματος Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, στο οποίο δόθηκε τιμητικά το όνομα του ομότιμου καθηγητή ΕΜΠ Γ. Βένη, έκλεισε η εκδήλωση, που το Πολυτεχνείο διοργάνωσε προς τιμήν του καθηγητού του, ο οποίος για δεκαετίες ολόκληρες, προσέφερε ακούραστα τόσα πολλά στην εκπαίδευση και την εποπτή μη.

Κατά την προσφώνησή της, η Πρόεδρος του Τμήματος Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών ΕΜΠ, καθηγήτρια Α. Μ. Αγατζά-Μπαλοδήμου, ονόμασε την τιμητική εκδήλωση γιορτή, θέλοντας να δείξει την σύνδεση όλων, με έναν άνθρωπο που στάθηκε συμπαραστήτης, πολύτυπος δάσκαλος και φίλος, που αγωνίστηκε με αγάπη και ανεξάντλητες ιδέες για έναν σκοπό ιερό, αξεπέραστης αξίας.

Μεταξύ άλλων, η κα Αγατζά-Μπαλοδήμου ανέφερε στην προσφώνησή της: «Η Ανωτάτη Σχολή Τοπογράφων Μηχανικών, που μετονομάστηκε σε Ανωτάτη Σχολή Αγρονόμων-Τοπογράφων Μηχανικών και με το νόμο 1268/82 σε Τμήμα Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών, οφείλει την γέννησή της, το 1917, στον αείμνηστο Καθηγητή και ακαδημαϊκό Δ. Λαμπαδάριο. Όμως, την αναμόρφωσή της, την με μεγάλη κλίση ανοδική της πορεία και την αναγνώρισή της, τόσο στην Ελλάδα, όσο και διεθνώς, την οφείλει στον Γ. Βένη..... Είναι ο άνθρωπος που από την αρχή της σταδιοδρομίας του, είχε οράματα για την αναμόρφωση της Σχολής και του Πολυτεχνείου. Αγαπώσε και συνεχίζει να αγαπά, αυτό το Ιδρυμα. Χάρις δε στο απινθροβόλο του πνεύμα, τις ανεξάντλητες ιδέες του, την εργατικότητά του, αλλά και την ακτινοβολία του, τόσο στην ελληνική όσο και στην δευτήρη επιστημονική κοινότητα, κατόρθωσε να υλοποιήσει τα περισσότερα από τα οράματά του.....».

Στη συνέχεια, παρουσιάστηκε το έργο του τιμώμενον, από τον παλαιό σπουδαστή του, καθηγητή σύμερα στο Τμήμα Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών ΕΜΠ κ. Δ.-Δ. Μπαλοδήμο. Εσπάζοντας στην προσφορά του καθ.

Γ. Βένη, ως ακαδημαϊκό Δασκάλου στο ΕΜΠ, ως επιστήμονα που ξεπέρασε τα όρια της Ελλάδος και στην κοινωνική προσφορά του, ο κ. Μπαλοδήμος είπε μεταξύ άλλων: «....Ο Γ. Βένης, μεγάλωσε σε Ακαδημαϊκό περιβάλλον και από πολύ νεαρή ηλικία, εκδήλωσε το ενδιαφέρον του για την Γεωδαισία και την Αστρονομία..... Η οξύτητα νον και η ευελιξία σκέψης του, σε συνδυασμό με τον πρηγάιο ενθουσιασμό και την σκληρή δουλειά, έγιναν πηγή ανεξάντλητων εμπνεύσεων και λαμπτών ιδεών.

Τελεώνοντας το 1951 την ΑΣΑΤΜ, υπηρετεί ως Σημαιοφόρος στο Π.Ν. και μέχρι το 1955 προσφέρει ως επωμελήτης τις υπηρεσίες του, στην Έδρα της Γεωδαισίας του Ε.Μ.Π. Όπου και αν βρίσκεται, ταράζει τα νερά και προσπαθεί με τις ιδέες του, να βελτιώσει τα πρόγραμμα και να εκμεταλλευθεί, την τότε φτωχή τεχνολογία, για να πετύχει καλύτερα αποτελέσματα, τόσο στην πράξη του Τοπογράφου Μηχανικού όσο και στην Πολυτεχνειακή Εκπαίδευση.

Οι ορίζοντες αρχίζουν ν' ανοίγουν διάπλατα, με τις Μεταπτυχιακές Σπουδές που κάνει, στην αρχή στη Σορβόνη και την Ecole Nationale des Sciences Geographiques, στο Observatoire de Paris και στο Bureau Gravimetric International και κατόπιν, στο Institute of Geodesy Photogrammetry and Cartography, στο Ohio State University των Η.Π.Α.

Βρίσκεται στο εξαιρετικό Γεωδαιτικό περιβάλλον των Ευρωπαίων, που ήσαν στο Ohio, σπουδάζει κοντά στον μεγάλο Φινλανδό Γεωδαιτή Heiskanen και το 1958, αναγορεύεται Διδάκτωρ, με θέμα διδακτορικής διατροφής «Geodetic Applications of Observations of the Moon, Artificial Satellites and Rockets».

Η διατροφή του αυτή, αφήνει εποχή, μεταφράζεται στα Ρώσικα και ο δημοσιεύσεις του, οι σχετικές με την συμβολή των Τεχνητών Δορυφόρων στον προσδιορισμό του Σχήματος και του μεγέθους της Γης, γίνονται Ευαγγέλιο γι' αυτούς που ασχολούνται με την μοντέρνα πλέον στροφή της Γεωδαισίας.

Πριν προλάβει να αποκτήσει τα πρώτα του φυσικά παιδιά, πριν τα τρίαντα του δηλαδή, θεωρείται παγκοσμίως, από πολλούς, ο Θεμελιώτης και Πατέρας της Γεωδαισίας Δορυφόρων.

Την Ελλάδα δεν την ξεχάνει. Παρόλος τις σειρήνες, έρχεται εδώ και εκλέγεται το 1959 Καθηγητής, στην Έδρα Τοπογραφίας της ΑΣΑΤΜ του Ε.Μ.Π. Είναι ο πρώτος Τοπογράφος Καθηγητής, που εκλέγεται στην Σχολή Διατηρεί την επαφή του ως Σύμβουλος και Research Associate στο Harvard College Observatory, στο Smithsonian Astrophysical Observatory και κατόπιν στο Harvard Smithsonian Center of Astrophysics.

Συνεχίζοντας την Ακαδημαϊκή του καριέρα ως Καθηγητής Ε.Μ.Π., αρχίζει να δημοσιεύει. Με απλό τρόπο ορφανίζεται και βελτιώνει τις καταστάσεις, μαθήματα που υπήρχαν παραδοσιακά και ταλάντευαν τους σπουδαστές, τα αναμορφώνει και τα κάνει ελκυστικά και μοντέρνα.

Για παράδειγμα, απλά και βαρετά μαθήματα Τοπογραφικών Σχεδιάσεων, τα μεταμορφώνει σε σοβαρά μαθήματα Χαρτογραφίας, τόσο Εφαρμοσμένης όσο και Μαθηματικής (Θεωρητικής). Εισάγει μαθήματα Ανώτερης Γεωδαισίας και μοντέρνας αντιμετώπισης της ανάλυσης και επεξεργασίας των μετρήσεων και με μαστορία, πείθει του σπουδαστές του, να χρησιμοποιήσουν μοντέρνα μαθηματικά και να εξοικειωθούν

με τα πρώτα επιτεύγματα της Τεχνολογίας, που είχαν ήδη αρχίσει να έρχονται, με αυξανόμενο ρυθμό. Δεν διδάσκει μόνο τους Τοπογράφους. Διδάσκει και τους Πολιτικούς Μηχανικούς, τους Αρχιτέκτονες και τους Μεταλλειόλογους. Γοητεύει τους σπουδαστές του και τους άμεσους συνεργάτες του και τους σπρώχνει διακριτικά σε γοργούς ρυθμούς δουλειάς. Βοηθάει αφανώς την διοίκηση της Σχολής και συμβάλλει τα μέγιστα στον σχεδιασμό του νέου Κτηρίου (σήμερα κτήριο Λαμπαδαρίου) στο τότε, σχεδόν, άδειο γήπεδο της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου. Οραματίζεται το Ινστιτούτο Τοπογραφίας και μετά από αρκετές περιτέτεις, κατορθώνει να μεταφερθεί ολόκληρη η Σχολή στου Ζωγράφου, η πρώτη πλήρης Σχολή, από όλες στο Ε.Μ.Π.

Πρωτοπορεί και εδώ, επιμένει, εργάζεται και πετυχαίνει. Παράλληλα δουλεύει ερευνητικά. Εργασιούσα στην ταράττα των νέων κτιρίων στην Πατησίων, μικρά φωτογραφικά τηλεσκόπια και αρχίζει να παρακολουθεί τους Γεωδαιτικούς Δορυφόρους, που πειραματικά, τότε, έχουν εκτοξευθεί.

Μπαίνει έτοι η βάση για την μετέπειτα εξέλιξη. Η δραστηριότητα των Δορυφόρων για την Γεωδαισία, πραγώνιει στο γήπεδο της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου και αμέσως μετά, το 1966, μεταφέρεται στον Διόνυσο. Έτσι ιδρύεται και διευθύνεται το «Κέντρο Παρακολούθησης Τεχνητών Δορυφόρων Διονύσου», που σύντομα αποτελεί Εργαστήριο της Σχολής.

Στο κέντρο Δορυφόρων Διονύσου (Κ.Δ.Δ), αναπτύσσονται τα πρώτα παγκοσμίως συστήματα τηλεμετρίας Laser προς τους Τεχνητούς Δορυφόρους, που ο ίδιος σχεδίασε, ενώ στο Κέντρο εγκαθίστανται όλα τα σύγχρονα όργανα-συστήματα της Γεωδαισίας Δορυφόρων, με αποτέλεσμα την συμπεριφορή του Πολυτεχνείου σε πολλά Ελληνικά και Διεθνή Ερευνητικά Γεωδαιτικά Προγράμματα.

Τα αποτελέσματα της Έρευνας, εμφανίζονται γρήγορα και χρηματοποιούνται για να λύσουν προβλήματα, που επί σειρά ετών, απασχολούσαν την Διεθνή Επιστημονική Κοινότητα.

• Διοργανώνει Διεθνή Συμπόσια με τον τίτλο «The use of Artificial Satellites for Geodesy and Geodynamics» και

εκδίδει τα πρακτικά τους (5 τόμοι).

- Συμβάλλει σημαντικά στην έκδοση της Standard Earth. (1966), που μεταφράζεται και αυτή στα Ρώσικα.
- Προσδιορίζει, χρηματοποιώντας τα νέα δεδομένα, πειραμάτες της Γης.

- Με τις ιδέες του, συντάσσεται νέος ακριβής κατάλογος αστέρων, που χρηματοποιείται μέχρι και σήμερα.

Παράλληλα με τις δραστηριότητες αυτές, είναι ενεργό μέλος της Διεθνούς Γεωδαιτικής Κοινότητας, χρηματίζοντας Πρόεδρος Τμημάτων (Sections, Working Groups) της IAG (Διεθνούς Γεωδαιτικής Ένωσης), της IUGG της Διεθνούς Ένωσης Γεωδαισίας και Γεωφυσικής, καθώς και της Διεθνούς Επιτροπής Ερευνών του Διαστήματος (COSPAR).

Παίζει παντού πρωταγωνιστικό ρόλο, προβάλλοντας ιδιαίτερα το όνομα της Ελλάδος και του Ε.Μ.Π.

Ως αναγνώριση αυτής της διεθνούς δραστηριότητας και συμβολής στην Γεωδαισία Δορυφόρων, η Διεθνής Ένωση Γεωδαισίας (IAG), τον ανακηρύχσει Εταίρο της (Fellow).

Μπαίνει στην Διοίκηση του ιδρύματος και προσπαθεί να συμβάλει, κατά το δυνατόν περισσότερο, στην καλυτέρευση των Ακαδημαϊκών πραγμάτων. Οι καιροί όμως είναι δύσκολοι, τέτοιες πρωτοβουλίες και δραστηριότητες δεν αρέσουν στους τότε κρατούντες.

Το 1973, μετά την σύλληψη του αειμνηστού Κωνσταντίνου Κονοφάγου, τότε Πρύτανη του Ε.Μ.Π., και του Ομότιμου, σήμερα, Καθηγητή Παύλου Σακελλαρίδη, που ευτυχώς αφέθηκαν γρήγορα ελεύθεροι, συλλαμβάνεται και οδηγείται στην ΕΑΤ-ΕΣΑ, μαζί με τον αειμνηστού Νίκο Κουμούτσο και τον Ομότιμο, σήμερα, Καθηγητή Θεόδωρο Σκουλικάδη.

Μόλις γίνεται γνωστό το γεγονός στη Διεθνή Επιστημονική Κοινότητα, αρχίζει ιδιαίτερα μεγάλη κινητοποίηση και καταγραμμός επιστολών και κινήσεων διαμαρτυρίας, για την σύλληψη. Πρωταγωνίστει η Επιστημονική Κοινότητα των Η.Π.Α., η Royal Society της Μεγάλης Βρετανίας, καθώς και τα σημαντικά Μεσοειρηπωτικά Ακαδημαϊκά και Επιστημονικά Κέντρα. Μετά από ένα μήνα, ελευθερώνεται.

Όμως δεν έμεινε άπαγος ούτε στην φύλακή της. Διατηρώντας την καθαρότητα

της σκέψης του και την ψυχοραφία του, κατασκευάσει ένα αυτοσχέδιο ηλιακό ρολόι, από τις ήλιαχτίδες που έμαυραν στο κελί του, για να μπορέσει να συνειδητοποιήσει τον χρόνο και τον χώρο που βρισκόταν.

Στην Συγκλήτο του Ε.Μ.Π., μένει για 10 χρόνια. Συμμετέχει στην Συγκλητική Επιτροπή, έχοντας πάντα πρωταγωνιστικό ρόλο. Δίνει όλες του τις δυνάμεις, για την αναμόρφωση της κατάστασης στο Ε.Μ.Π., πρωταγωνίστει στην αλλαγή του Εκπαιδευτικού συστήματος «ετών σε εξάμηνα» και βοηθά στην πλήρη εφαρμογή του στο Πολυτεχνείο, πολύ πριν έρθει ο Νόμος 1268 του '82.

Αναμορφώνει οικικά τα εκπαιδευτικά προγράμματα της Σχολής Αγρονόμων-Τοπογράφων και από 4 χρόνια οι σπουδές, γίνονται 5 χρόνια.

Με την διορατικότητα που έχει, εισάγει μαθήματα και περιοχές, που δεν υπήρχαν στο Πολυτεχνείο και τις Πολυτεχνικές Σχολές. Σταχνολογία και θυμίζω ότι, το Γήρο Φυσικό Περιβάλλον (δίδεται έμφαση στην λέξη περιβάλλον), εισήχθη πριν 25 χρόνια, περίπου, στο Πρόγραμμα της Σχολής μας, όπου μπήκαν και οι βάσεις για την ανάπτυξη της Γεωγραφίας, της Υδρογραφίας και της Χαρτογραφίας. Το ενδιαφέρον του και η φροντίδα του για την βελτίωση των ακαδημαϊκών καταστάσεων στο Τμήμα, συνεχίζεται και είτε από την θέση του Διευθυντή του Τομέα Τοπογραφίας, που έμεινε 6 χρόνια, είτε από την θέση του παλαιού Καθηγητή, δίνει τις ιδέες του για την καλυτέρευση των προπτυχιακών προγραμμάτων του Τμήματος.

Βοηθάει τους νεώτερους και τους κατευθύνει, έτοις ώστε, να υπάξει το φυτώριο για την ανάπτυξη και την συνέχεια. Συντονίζει και επιβλέπει διπλωματικές, διδακτορικές διατριβές και προτρέπει τους σπουδαστές του, για συνέχιση των σπουδών τους στο εξωτερικό.

Η συμβολή του στην δημιουργία νέων Επιστημώνων, είναι ιδιαίτερα σημαντική. Ο μεγαλύτερος αριθμός των μελών ΔΕΠ του Τομέα Τοπογραφίας, καθώς και ένας μεγάλος αριθμός των μελών ΔΕΠ του Τμήματος Αγρονόμων-Τοπογράφων, υπήρξαν μαθητές του και άμεσοι συνεργάτες του. Επίσης, μαθητές του, με ιδιαίτερα σημαντική ακαδημαϊκή καριέρα, βρίσκονται και σε άλλα

Ελληνικά και ξένα Πανεπιστήμια..... Χαρακτηριστικό είναι, ότι με πιοήνα παλαιών μαθητές του, έχει ήδη οργανωθεί προς τμήμα του Διεθνές Συμπόσιο (1993) στο Πολυτεχνείο Κρήτης, στα Χανιά.

Η εξέλιξη της Τεχνολογίας στην Γεωδαισία Δορυφόρων, τον βρίσκει πάλι στην πρώτη γραμμή. Οι μεγάλες αγάπτες του, τα Φωτογραφικά Τήλεσκόπια, καθώς και τα συστήματα Laser που σχεδίασε, ανέπτυξε και χρησιμοποίησε, μπαίνουν σε δεύτερη μοίρα, δίνοντας την θέση τους, αρχικά, στα συστήματα Doppler και αργότερα και σήμερα, στα Συστήματα Παγκόσμιου Εντοπισμού (τα G.P.S.).

Δεν παραμένει αδρανής. Προσαρμόζεται στην νέα Τεχνολογία και τις νέες δυνατότητες, βρίσκει τρόπους να αποκτηθούν τα ακριβά νέα συστήματα και οργανά, οργανώνει Προγράμματα, με Έλληνες και αλλοδαπούς Επιστήμονες και συνεχίζει την Έρευνα, με την νέα μορφή της Γεωδαισίας Δορυφόρων.

Αναφέρεται σε θέματα που σχετίζονται με την Γεωδυναμική, με τον προσδιορισμό μετακινήσεων του στερεού φλοιού της γης στη Χώρα μας, την Ναυσιπλοία και την Χαρτογραφία. Χρησιμοποιώντας πάντα την Γεωδαιτική Μεθοδολογία, προσέχει και διακριτικά πάντα επιτυχάνει, σε ευρύτερες διαδικασίες, η πρωτοβουλία και ο συντονισμός, να βρίσκονται σε Ελληνικά χέρια και η προβολή του Πολυτεχνείου να είναι αυτή που του αριθμεῖ.

Η πολύχρονη συμβολή του στο Διεθνές Επιστημονικό στερεόμα, αναγνωρίστηκε τελευταία, με την ανακήρυξή του ως Επίτιμου Διδάκτορος του Ομοσπονδιακού Πολυτεχνείου της Ζυρίχης (ETH), το 1994.

Στην μακρόχρονη ακαδημαϊκή του ζωή, δεν αρνείται να μεταφέρει την εμπειρία του στις περιοχές, που ξέρει όπι

μπορεί να μεταδώσει και να βοηθήσει.

Τα τελευταία πολλά χρόνια, συνεργάζεται συχνά με τη ΓΥΣ, τόσο στο εκπαιδευτικό μέρος όσο και στο Γεωδαιτικό. Δίνει διαλέξεις σε Στρατιωτικές Σχολές, καθώς και στην Σχολή Ναυτικών Δοκίμων, συνεργάζεται με την Y.Y.N.

Για πολλά χρόνια είναι ο Γενικός Γραμματέας της Γεωδαιτικής και Γεωφυσικής Επιτροπής του Κράτους (ΠΤΕΚ) και κατόπιν, ως Πρόεδρος της, συντονίζει τα εσωτερικά προγράμματα και αντιπροσωπεύει επάξια την Ελλάδα στο εξωτερικό.

Έχει επίσης χρηματίσει, για πολλά χρόνια, Πρόεδρος του Δ.Σ του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και τώρα, είναι Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του ίδιου Ιδρύματος, καθώς και Πρόεδρος της Διαστημικής Επιτροπής της ΓΓΕΤ.

Έχει διατελέσει επίσης, Πρόεδρος του Οργανισμού Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδος (ΟΚΧΕ) και Πρόεδρος του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Έρευνας. Σήμερα, δίνει πολύ από τον χρόνο του, στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (ΑΣΕΠ).....

Οι μελέτες του και η βαθειά θεωρητική του γνώση, των Συστημάτων Αναφοράς στην Γεωδαισία και Αστρονομία, μαζί με τα προχωρημένα αποτελέσματα, που μπορούσε να χρησιμοποιήσει από την Γεωδαισία Δορυφόρων, τον οδήγησαν στην διαπλανηση μας πολύ χρονίμως πρότασης για την Ελλάδα.

Πρότεινε, και η Πολιτεία υιοθέτησε, ένα νέο Ελληνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς (το ΕΓΣΑ 87), που έχει αρχή Κεντρικό Γεωδαιτικό Βάθρο του Κέντρου Δορυφόρων Διονύσου. Το σύστημα αυτό, χρησιμοποιείται σήμερα, από όλους τους Μηχανικούς, που ασχο-

λούνται με Τοπογραφικές-Γεωδαιτικές μετρήσεις και Κτηματολόγιο.

Εδώ, θέλω να σημειώσω, ότι προτάθηκε, το Σύστημα αυτό να ονομασθεί Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς Γ. Βέη, πράγμα όμως που δεν απεδέχθη. Εν τούτοις, τα τελευταία χρόνια, κάτι πο προστό και ωραίο γεννήθηκαν από τα αποτελέσματα των Δορυφόρων. Με πρωτοβουλία του και ιδέες του, μαζί με το Μουσείο Γουλανδρή, κατασκευάστηκε ένας πολύ εντυπωσιακός ανάγλυφος Χάρτης της Ελλάδος, σε στεριά και θάλασσα.

Είναι πράγματα ένα θαυμάσιο δώρο, σε ολόκληρη την Κοινωνία και κυρίως, στα νέα παιδιά και την σπουδάζουσα νεολαία.

Ο Καθηγητής Γ. Βέης, μπορεί να χαρακτηρίσθει, ως μια ιδιαίτερα έντονη, χαροπαλατή και πολύπτυχη προσωπικότητα, που αφήνει βαθύ ίχνος, από όπου και να περάσει.

Τον διακρίνει διάθεση για συνεχή σκληρή εργασία, είναι ενθουσιώδης, αφοσιωμένος στην δουλειά του και συνεχώς ερευνά να βρει το καλύτερο και το τρόπο για να το εφαρμόσει και να το διαδώσει.

Η ακεραιότητα του χαρακτήρα του, η αξιοπόλεμα, το υψηλό Πανεπιστημιακό του ήθος, η φιλικότητα, ο ευχάριστος χαρακτήρας του, η αισθητή του χιούμορ, η κατανόηση, η συνεργασιμότητα και η μετριοφροσύνη του, τον κατέστησαν αγαπητό και σεβαστό σε όλους μας.....».

Η διεθνής επιστημονική και εκπαιδευτική προσφορά του καθηγητή Γ. Βέη, παρουσιάστηκε και από τον καθηγητή του Πολυτεχνείου Ζυρίχης Hans Cr Kahle, ενώ ο Πρύτανης ΕΜΠ, καθ. Θ. Σανθόπουλος σφράγισε την ευγνωμοσύνη του Πολυτεχνείου για τον καθηγητή του, με την επίδοση του μεταλλίου του ΕΜΠ.